

ØYER KOMMUNE ADMINISTRASJON
Postboks 4

2637 ØYER

Deres ref:

Vår ref:
2021/12529-1
Kari Klynderud SundførDato:
08.06.2021

Klimavennlig stedsutvikling i hyttekommuner. Invitasjon til prosjektsamarbeid

Innlandet fylkeskommune søkte i 2020 om Klimasatsmidler til prosjektet *Klimasmart stedsutvikling i hyttekommuner* og fikk innvilget hele søknadsbeløpet. I tillegg har fylkestinget bevilget 400 000 kroner i 2021 og 2022 til prosjektet.

Prosjektet er nå i oppstartsfasen og vi søker etter kommuner i Innlandet som ønsker å samarbeide med fylkeskommunen om gjennomføring. Vi ser det som realistisk å inngå samarbeid med inntil åtte kommuner.

I dette brevet skriver vi litt om bakgrunnen for prosjektet, hvordan det tenkes gjennomført, kommunenes rolle, ressursbruk og gevinst ved å delta med mer.

Frist for å melde uforpliktende interesse for deltagelse i prosjektet er **1.juli 2021**. Vi vil deretter ta direkte kontakt med alle kommunene som er interessert i å vite mer om prosjektet og et mulig samarbeid.

Bakgrunn for prosjektet

I Innlandet fylkeskommune har vi et sterkt ønske om å legge til rette for klimavennlig stedsutvikling. Vi ser at lokalisering av fritidsbebyggelsen kan ha stor betydning for utviklingen i kommunene. På mange av fjelldestinasjonene utvikles det nå nye tettsteder med handel og servicenæringer. Samtidig preges mange av tettstedene i bygda av en aldrende befolkning og stagnasjon i folketall, handel- og servicetilbud. Bildet er nyansert og det er lokale forskjeller, men fellesnevneren for flere kommuner er en økende forskjell mellom vekstkraften på fjellet og i bygda.

Fylkeskommunen har en rolle som veileder og støttespiller for kommunes arbeid med samfunns- og arealplaner for å nå nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging. I dette prosjektet skal det undersøkes om lokalisering av fritidsbebyggelsen i kommunene har betydning for klimagassutslipp og tettstedenes attraktivitet og lokal næringsutvikling. Prosjektet skal gi fylkeskommunen, kommunene, utbyggere og eiendomsutviklere økt kompetanse om disse sammenhengene.

Nasjonalt vil innholdet i dette prosjektet være forankret i mål fra *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019-2023)* og *FNs bærekraftsmål*.

Fylkeskommunen har startet arbeidet med *Regional plan for klima, energi og miljø*. Formålet med den er å utforme, konkretisere og koordinere en offensiv klima- og miljøpolitikk for Innlandet. Prosjektet *Klimasmart stedsutvikling i hyttekommuner* bygger oppunder formålet med den regionale planen og vil inngå i kunnskapsgrunnet til den.

Gjennomføring av prosjektet

Prosjektet skal utarbeide måleindikatorer for klimavennlig lokalisering av fritidsbebyggelse og se hvordan dette henger sammen med lokal tettsteds- og næringsutvikling. Arbeidet skal gjøres i tett samarbeid med utvalgte kommuner i Innlandet, lokalbefolkningen, eiendomsutviklere, grunneiere, forskningsmiljøer og andre interessenter. Fylkeskommunen vil søke samarbeid med inntil åtte kommuner. Erfaringene fra samarbeidet skal gi overføringsverdi til andre kommuner.

Det skal undersøkes tre alternative lokaliseringer av fritidsbebyggelse:

- lokalisering på fjellet
- lokalisering i sonen mellom byen/tettstedet og fjellet (også kalt bynær hyttebygging)
- lokalisering i etablert lokalt senter/tettsted/sentrumsområde

I hver av disse tre lokaliseringene vil vi undersøke klimaavtrykket utbyggingen gir med tanke på arealbruk og transport. I tillegg skal også følgende effekter av de tre ulike lokaliseringene undersøkes:

- effekter for lokal næringsutvikling
- effekter for lokale arbeidsplasser
- effekter for attraktivitet og vitalisering av lokalsamfunnet/tettstedet

Analyser

Det er foreløpig ikke avklart i detalj hvilke analyser som skal gjennomføres. Aktuelle innganger til arbeidet er å:

- innhente statistikk om bilbruk under oppholdet på hyttene på de tre forskjellige lokaliseringene
- innhente tall for arealbruk om eksisterende og planlagt fritidsbebyggelse på de ulike lokaliseringene. Dette inkluderer gjennomgang av planer (GIS-analyser), innhenting av tall fra andre fylker, land med mer. Tallene skal omfatte det totale arealbeslaget (fotavtrykket til infrastruktur, hytte, servicebedrifter med mer).
- teoretisk beregne klimagassutslippet ved de ulike lokaliseringene, og komme frem til et tall for CO₂-ekvivalenter
- definere indikatorer for bidrag til lokal næringsutvikling og sysselsetting
- definere indikatorer for attraktivitet i lokalsamfunnet/tettstedene

Framdriftsplan

Våren 2021 er brukt til å etablere en tverrfaglig intern prosjektgruppe i fylkeskommunen, etablere kontakt med fag- og forskningsmiljøer, samt å få oversikt over eksisterende kunnskapsgrunnlag.

Fram til høsten er målet å etablere samarbeid med interesserte kommuner og andre aktuelle fagmiljøer. Deretter vil vi justere prosjektets innhold og framdrift.

Fra høsten 2021 vil vi intensivere arbeidet med prosjektet og starte opp analysearbeid og undersøkelser. Det vil bli foretatt eventuelle nødvendige anskaffelser av bistand til analyser.

Resultatet av arbeidet vil bli implementert i regional plan og settes i sammenheng med KMD's arbeid med nasjonale bestemmelser for fjellområder. Arbeidet skal sluttføres fram mot sommeren 2022 og presenteres på Bylivskonferansen på Beitostølen høsten 2022.

Er dette interessant for din kommune?

Fylkeskommunen ønsker derfor å være en pådriver i utviklingsarbeidet med klimavennlig stedsutvikling i tett samarbeid med kommuner og andre utviklingsaktører. Forventet innsats fra den enkelte kommune vil være fire-fem ukesverk fordelt over 1,5 år. Arbeidet vil bestå av:

- deltagelse på prosjektmøter/arbeidsmøter
- gi innspill om aktuelle planer, prosjekter og problemstillinger
- skaffe oversikt over kommunens kartdatabaser
- andre relevante innspill

Som deltagende kommune vil dere trolig få utbytte i form av:

- kontaktnett innenfor forskning og praksis på klimavennlig fritidsbebyggelse
- økt kompetanse om sammenhengen mellom lokalisering og steds- og næringsutvikling i egen kommune

- studietur til relevante prosjekter
- analyse av egne arealer

Gi oss en tilbakemelding

Dersom *Klimavennlig stedsutvikling i hyttekommuner* høres ut som et interessant prosjekt for din kommune, ber vi om deres tilbakemelding innen 1.juli 2021. Skriv gjerne litt om hvorfor dette prosjektet er særlig relevant for dere og om det er noen aktuelle problemstillinger/pågående planarbeid/forskningsoppgaver eller liknende. For å få et best mulig resultat er vi avhengig av et godt samarbeid med kommuner med ulike problemstillinger innen temaet. Utvalget av kommuner vil derfor, i tillegg til interesse for prosjektet, baseres på lokale problemstillinger.

Dersom dere har spørsmål før fristen, ta kontakt med Terezia Hole på e-post terezia.hole@innlandetfylke.no.

Med vennlig hilsen

Wibeke Børresen Gropen
samfunnsutviklingssjef

Kari Klynderud Sundfør
prosjektleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.